

Pētījums par būvniecības nozares digitalizāciju Latvijā

Lai novērtētu būvniecības nozares digitalizāciju, jaunāko tehnoloģiju un “Būves informācijas modelēšanas” jeb BIM risinājumu ieviešanu būvniecības nozarē, gada nogalē uzņēmums SIA “BIM Solutions” sadarbībā ar Ekonomikas ministriju (EM), VAS “Valsts nekustamie īpašumi” (VNĪ), Būvniecības valsts kontroles biroju (BVKB) un AS “RB Rail” uzsāk vērienīgu Latvijas būvniecības tirgus aptauju - “Lielā BIM Skaitīšana – pētījums par būvniecības nozares digitalizāciju Latvijā”. Lai novērtētu būvniecības nozares digitalizāciju, jaunāko tehnoloģiju un “Būves informācijas modelēšanas” jeb BIM risinājumu ieviešanu būvniecības nozarē, gada nogalē uzņēmums SIA “BIM Solutions” sadarbībā ar Ekonomikas ministriju (EM), VAS “Valsts nekustamie īpašumi” (VNĪ), Būvniecības valsts kontroles biroju (BVKB) un AS “RB Rail” uzsāk vērienīgu Latvijas būvniecības tirgus aptauju - “Lielā BIM Skaitīšana – pētījums par būvniecības nozares digitalizāciju Latvijā”.

Dažādās nozarēs digitalizācijas pakāpe atšķirās. Kā rāda starptautiskā konsultāciju kompānijas “McKinsey” 2016. gada pētījums – divas no vismazāk digitalizētajām nozarēm kopumā pasaulē šobrīd ir būvniecība un lauksaimniecība, kas tiešā veidā sasaucas ar kopējo nozares produktivitāti. Vienkārši runājot – mūsu digitālajā laikmetā mazāka digitalizācijas pakāpe nozīmē zemāku kopējo nozares produktivitāti.

Atskatoties uz šo gadu Latvijas būvniecībā redzam, ka tirgus aug (+22,1% Jan-Sep 2018 pret Jan-Sep 2017, Centrālās statistikas pārvaldes dati), tomēr pašreizējais pieaugums pats par sevi negarantē izaugsmi nākotnē un augošs tirgus ir, iespējams, labākais brīdis, lai ieguldītu ilgtspējīgā attīstībā.

Ilgtspējīga būvniecības nozares attīstība nav iespējama bez vispārējas nozares digitalizācijas veicināšanas, BIM procesa ieviešanas, pilnīgas pārejas uz elektronisku dokumentu apriti, tai skaitā Būvniecības informācijas sistēmas izmantošanu un iespēju paplašināšanu.

Skaidrs, ka šobrīd ir aktīvi jāveicina nozares jaunāko tehnoloģisko iespēju apguve, tomēr svarīgi saprast - vai, kā un kādos tempos tā notiek šobrīd? Trūkst visaptverošu datu par tehnoloģiju apguves tempiem nozarē mūsu valstī un uzņēmumu gatavību ieviest savā ikdienas darbā dažādus digitālos rīkus, kas tirgū aizvien plašāk kļūst pieejami. Turklāt tas attiecas ne tikai uz privāto vai tikai valsts sektoru, bet arī uz privātā un valsts sektora efektīvu informācijas apmaiņu un informācijas savietojamību.

“Rodas sajūta, ka būvniecības industrijā visi kaut ko gaida – ko priekšā pateiks valsts, kādas jaunas normas nāks no Briseles, ko prasīs attīstītāji jeb - kad atjās kāds “BIMinieks baltā zirgā” un digitalizēs nozari?”, iespaidos dalās aptaujas iniciatore, SIA “BIM Solutions” pārstāve Inga Vītola.

“Mūsu ikdienas darbā ir redzams, ka daudzi uzņēmumi šobrīd “taustās” un gaida tādu kā grūdienu vai pamudinājumu ikdienas paradumu maiņai, jo skaidrs, ka jaunu rīku ieviešana saistās gan ar zināmu risku, gan izmaksām. Lai gan atmaksāšanās periods šiem jauninājumiem objektīvi ir īss uz produktivitātes celšanas rēķina un daudzi uzņēmumi, tai skaitā Latvijas tirgū, par to jau ir pārliecinājušies,” tā Vītola.

Viens no lielākajiem valsts būvniecības darbu pasūtītājs VNĪ pašlaik aktīvi strādā, lai jau no 2019. gada otrās puses pakāpeniski lielāko būvdarbu iepirkumos sāktu iekļaut prasību izmantot BIM risinājumus.

„Pētījuma rezultāti sniegs vērtīgu informāciju, jo mums svarīgi ir ne tikai izstrādāt mērķus un ceļa kartes VNĪ sadarbībai ar būvniecības tirgus dalībniekiem, bet arī apzināties viņu reālās iespējas dalībai iepirkumos. Tajos digitālo rīku izmantošana, kā arī būvniecības organizēšana, izmantojot Open BIM, tiks norādīta kā prasība būvnieka vai projektētāja dalības reģistrēšanai iepirkumā,” skaidro VNĪ valdes locekle Sigita Janvāre.

Aptauja veidos izpratni par Latvijas būvniecības tirgus dalībnieku līdzšinējo pieredzi digitalizācijā, dalībā BIM projektos, jaunāko tehnoloģisko iespēju izmantošanu ikdienas darbu veikšanai un komunikācijai gan savā starpā, gan ar valsts un pašvaldību iestādēm. Pētījuma rezultātā iegūto detalizēto informāciju varēs izmantot nozares attīstības veicināšanai, liekot uzsvāru uz digitālo rīku apgūšanu un plašāku pielietošanu ikdienā, tādejādi uzlabojot produktivitāti, projektu caurspīdīgumu un veikto darbu efektivitāti.

Aptauja atbilstoši savam mērķim – digitalizācijai – tiks veikta elektroniski no 2018. gada 28. decembra līdz 2019. gada 28. februārim. Tajā piedalīties aicināti visi Latvijas būvniecības tirgus dalībnieki – gan uzņēmumi, gan individuāli nozares profesionāļi, kas

ikdienā nodarbojas ar projektēšanu, aprēķiniem, arhitektūru, kā arī būvdarbu veikšanu. "Aptaujas rezultāti tiks noformēti atskaites veidā, kurā tiks apkopota informācija par nozares digitalizācijas rādītājiem, BIM procesa pielietošanu, BIS (Būvniecības informācijas sistēmas) izmantošanu, kā arī citiem aspektiem," skaidro SIA "BIM Solutions" valdes loceklis Ēriks Vītols. "Šīs aptaujas atskaite būs publiski pieejami visiem interesentiem, lai palīdzētu gan uzņēmumiem, gan organizācijām "fixthebasics" – fiksēt patreizējo situāciju un strādāt, lai atbalstītu nozares attīstību tehnoloģiju apguves un digitalizācijas jomā".

Aptauja notiek interneta vietnē **lielabimskaitisana.lv**, kur pēc datu apkopošanas arī tiks publicēti aptaujas rezultāti.

Papildu informācija:

Inga Vītola, i.vitola@bimsolutions.lv , t. 25752190